

VIHARKÁR KÁRPÁTALJÁN

helyzetjelentés és cselekvési terv

verzió: 1.0
utolsó frissítés: 2016.06.23.
készítette: Vészhelyzet Kezelési Divízió, Osgyán Dániel

**MAGYAR REFORMÁTUS
SZERETETSZOLGÁLAT**

Preliminária

2016. június 21-én a reggeli órákban egy rendkívüli szupercella alakult ki Magyarország Észak-Keleti határvidékén, mely tovább erősödve Ukrajna irányába haladt. A térségben rendszeresen alakul ki hasonló időjárási esemény, azonban a mostani minden korábbit felülmúlt. A természeti csapás rendkívüli pusztítást okozott a Magyar-Román-Ukrán határvidéken.

Kárpátalja 37 településén mintegy 7 ezer lakóházban okoztak károkat a térségre néhány óra alatt lezúdult jégesők, a természeti csapás által legjobban sújtott Nagyszőlősi járásban hét sérültje is van a jégverésnek.

A vihar több hullámban csapott le a településekre. Helyenként ökolnyi nagyságú jégdarabok hullottak az égből. A vihar általában negyed óra alatt elvonult a települések felett, azonban sokaknak évek, évtizedek kemény munkáját tette tönkre néhány perc leforgása alatt.

Átlyukadt tetők, betört ablakok, megrongálódott járművek, tönkrement mezőgazdasági földek. Ezek maradtak a pusztító vihar nyomában. Az idősebb generáció elmondása szerint Kárpátalján még sosem láttak ekkora méretű és mennyiségű jégesőt.

A vihar által okozott kár

A vihar elvonulása után, a Magyar Református Szeretetszolgálat a Kárpátaljai Református Egyház Diakóniai Központjának segítségével azonnal elkezdte a károk felmérését.

Személyi sérülések

a Nagyszőlősi járásban többen megsérültek az esővel hullott jégdaraboktól. Mező Béla, a nagyszőlősi járási kórház baleseti osztályvezető orvosának tájékoztatása alapján hét személyt láttak el, akiknek a végtagjain, fején és testén keletkeztek elsősorban zúzódásos, horzsolásos sérülések. Közlése szerint egy nőnek eltört a kéztőcsontja, miközben kezével a fejét védte a záporozó jégdaraboktól. Jelezte, a sérültek, akik közül többet mentővel szállítottak kórházba, ambuláns kezelésben részesültek.

Ingatlankárok

Nem végleges adatok szerint Nagyszőlős körkényén 27 település 5218 lakóházának és középületének tetőszerkezetében keletkeztek károk a térséget ért jégverés következtében. Ugyancsak előzetes felmérések szerint a Huszti járásban 9 településen 1064 lakóházat rongált meg az ítéletidő, amely Kárpátalja 13 járásából 8-at érintett.

Mezőgazdaság

Súlyos jégkár ért összesen 190 hektárnyi gyümölcsöst, 150 hektárnyi gabonaféléket és 24 hektárnyi zöldséget valamint a teljes vihar által sújtott térség háztáji gazdaságait, kertjeit.

Ingóságok

Rengeteg gépjármű szenvedett komoly kárt. Jellemzően szélvédő törések, karosszéria sérülések keletkeztek a szabadban tárolt járművek esetében. Ezen kívül mezőgazdasági gépek, felszerelések, munkagépek és számtalan más – a szabadban tárolt – ingóság szenvedett súlyos károkat.

Szociális háttér

Kárpátalján a magyar kisebbség hátrányos megkülönböztetése a kommunista diktatúra alatt folyamatosan tetten érhető volt. Az 1990-es évek folyamán az elmaradott régió az európai unió közelsége miatt ugyan fejlődésnek indult, de ez még mindig nem európai léptékkal mérhető fejlődés volt. Az átlagos havi jövedelem az Ukrán Statisztikai Hivatal mérései alapján is Kárpátalján a legalacsonyabbak. Ez átlagosan havonta 2500 UAH-t jelent (88 EUR, 27500 HUF). Az általunk látogatott családok, idősek körében azonban még ennél is alacsonyabb, közel 1500 UAH (53 EUR, 16550 HUF) átlagos jövedelem tapasztalható.

A fogyasztói árak ezzel szemben az Európai Unió átlag közel 80%-át közelítik meg. A 2014-ben kirobbant politikai és gazdasági válság, valamint a polgárháborús állapotok pedig még inkább nehéz helyzetbe sodorták a lakosságot. Az energia árak az elmúlt két évben közel 500%-kal emelkedtek. A legtöbb családban a hivatalos bevétel maximum a rezsi költségek fedezésére elegendőek.

Éppen ezért fontos, hogy a lakosság – különösen a falvakban élők – nagy része a háztáji kerekből és gazdaságokból tudja előteremteni a megélhetéshez szükséges jövedelmet és élelmiszereket. Az elmúlt napokban pusztító jégkár tehát nem csak hatalmas anyagi károkat okozott a háztartások legnagyobb körében, hanem a jövőbeni (nyári-őszi) bevételek nagyrésztől is megfosztotta a családokat. Az ingatlanokban és ingóságokban keletkezett károk helyreállítása sem megoldható a legtöbb háztartás esetében önerőből, de a viharkár az alapvető megélhetés lehetőségét is veszélybe sodorta.

A családok az elmúlt két évben a szerény megtakarításaikat folyamatosan felélték. Az egészségügy katasztrofális helyzete miatt a legtöbben Magyarországon veszik igénybe a fizetős orvosi ellátást. Egy-egy család esetében ez egy betegség kialakulását követően a teljes megtakarítás felélését jelenti. Így nincs olyan tartalék, amiből a jelenlegi károk helyreállítását finanszírozni tudnák.

Cselekvési terv

A Magyar Református Szeretetszolgálat szakemberei a Kárpátaljai Református Egyház Diakóniai Központjával együttműködésben az elmúlt napokban elvégezte az elsődleges kárfelmérést. Ez a felmérés még nem tartalmazza az ingatlanok egyenkénti, pontos kárfelmérését, csak a károk nagyságrendi mutatóit.

Mivel a térségben több, mint 7000 ingatlan sérült, így a segítséget a legrászorulóbb család, idősek esetében tervezzük nyújtani.

A célcsoport kiválasztásánál az alábbi szempontokat vettük figyelembe.

1. Súlyosan sérült ingatlanok száma
2. Biztosítással nem rendelkező ingatlanok száma
3. Szociálisan kiemelten rászoruló háztartások száma

Ezen szempontok alapján a következő – kiemelten hátrányos helyzetben lévő – háztartások azonnali megsegítése javasolt.

település	összes ingatlan	sérült ingatlan	támogatásra javasolt háztartás
Tekeháza	550	170	135
Királyháza	2500	2300	64
Batár	120	60	40
Técső	4000	550	45
ÖSSZESEN	7170	3080	284

Ezen kívül két Református intézmény és egy templom (Nagypalád) sérült meg jelentősen.

A Református Szeretetszolgálat Alapítvány a Kárpátaljai Református Egyház Diakóniai Központjával együttműködésben kész és képes felvállalni a fenti ingatlanok helyreállításának koordinációját. A szeretetszolgálat rendelkezik a megfelelő tapasztalatokkal a katasztrófhelyzetek kezelésében. Számos világszinten számon tartott válsághelyzetben végzett segélyezési és rehabilitációs munkát (Afganisztán háború, Myanmar ciklon, Haiti földrengés, Japán földrengés, Fülöp-szigetek tájfun, Vörösiszap katasztrófa Magyarország, stb). A Kárpátaljai Református Egyház Diakóniai Központja pedig több évtizedes helyismerettel, helyi tapasztalattal valamint az Ukrajnában szükséges hatósági engedélyekkel rendelkezik. Kárpátalja lakosságának jelentős része református vallású, így az egyház szinte minden település életében központi szerepet tölt be.

Mindezen szempontok megfelelő háttérrel teremtenek arra, hogy a segítség gyorsan, hatékonyan és szakszerűen jusson el a leginkább rászoruló családok részére.

Költségek

ingatlan típusa	előzetesen becsült felújítási költség	rendkívül indokolt felújítási mennyiség	összes kiadás UAH	összes kiadás EUR	összes kiadás HUF
lakóház, családi ház	35 000	284	9 940 000	353 864	110 930 400
intézmény	110 000	2	220 000	7 832	2 455 200
templom	140 000	1	140 000	4 984	1 562 400
ÖSSZESEN			10 300 000	366 680	114 948 000

Hogyan segíthet?

Magyar Református Szeretetszolgálat Alapítvány
HUF számla IBAN HU67 1070 2019 8500 8898 5110 0005
SWIFT-kód: CIBH HU HB
USD számla HU04-1070-2019-8500-8898-5020-0009
EUR számla HU04-1070-2019-8500-8898-5010-0002

Bővebb információ és kapcsolat:

Osgyán Dániel
+36 30 4921 662
osgyan.daniel@jobbadni.hu

Köszönjük segítségét!

Zán-Fábián Sándor
Kárpátlajai Református
Egyház Püspöke

Nagy Béla
Kárpátlajai Református
Egyház Főgondnoka

Pál Sándor
Magyar Református
Szeretetszolgálat Elnöke